

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă assignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Martie 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 17 Iunie, 1885

Tot la instrucțiune vom rămănea și de astădată, căci ea trebuie considerată cu tot deadinsul.

Abstracție făcënd dela scoalele poporale confesionale, instrucțiunea juminei noastre o indeplinesc în mare măsură institutetele străine.

Esclusiv streină este instrucțiunea și educațiunea fetișelor noastre. În lipsa de pensionate private mănăstirile de călugărișe erau, cari formau spiritul și inima fiitoareii mame române.

N'am voit să facem analiza creșterii ficelor noastre în aceste institute. Nici acum nu o vom face. Ajunge să constatăm că, eșite odată din aceste institute, fetișele noastre la casa părintească aflau o lume streină, care întru nimica nu consuna cu lumea, pre care și o închipuiau a fi esistând până când ele erau sub conducerea maicelor evlavioase.

Pas de pas eleva eșită din mănăstire da din amăgire preste amăgire. Procesul sufletesc al unei asemenea fiinșe nu va fi obiectul cercetărilor noastre la acest loc.

Femeile române din Sibiu s'au constituit sunt acuma 5 ani în reuniune, cu scopul de a înfiinșa aici în Sibiu o școală română de fetișe.

Pentru ce s'au constituit ele în reuniune spre acest scop, și pentru ce tocmai aici în Sibiu, nu este greu de aflăt.

Sibiul este un centru marcat de vieășă și cultură națională română.

Femeile române din Sibiu au recunoscut situațiunea critică în care ne aflăm noi români. Ca unele cari au crescut în institute streine au știut apreșia greutășile, ce întâmpină românele eșite din mănăstiri după-ce întră în vieășa socială. Au fost conscie de misiunea femeii române în vieășa noastră culturală, și cu un admirabil tact ele au ghicit că Sibiul este locul menit a da culturii femeii române o altă direcțiune.

Departe să fie dela noi considerațiuni confesionale, nu ele ne-au condus la apreșierea activitășei reuniunii femeilor române, nu ele ne conduc astăđi, când voim să vorbim la proiectul de statut al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, proiect chemat a informa publicul român despre școala română de fetișe cu internat, care cu ajutoriul celui de sus la anul 1886 se va pune în lucrare.

La trei ani după constituirea ei, reuniunea femeilor române din Sibiu a deschis școala proiectată de ea.

Cetitorii nostri știu că această școală a funcționat în anul școl. 1883/4, știu că ea a funcționat și în anul școlar trecut, provedută cu escellente puteri didactice.

Bărbații nostri îmbărbătați de succesele de până acuma ale reuniunii femeilor române au mers cu un pas mai departe. Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român a pus la dispoșișia comitetului ei o sumă însemnată, cu care el avea să întreprindă zidirea unui edificiu pentru o școală de fetișe cu internat. Edificiul se zidesce, și comitetul a făcut proiectul referitoriu la organizarea internă a acestui institut, și l'a dat publicității, ca publicul român se fie bine informat asupra tuturor pașilor făcuți în privinșa acestui institut național de cultură.

Este însufetișor pentru noi a vedea pe ce base își întemează comitetul asociațiunii transilvane grandioasa sa lucrare.

Numai cultura și foloasele împreunate cu ea ne zac acuma înaintea ochilor nostri. Ni se pune în vedere un institut național pentru creșterea fetișelor

noastre și aceasta ajunge ca inima noastră să salte de bucurie.

10 ani vor ajunge, ca din această școală se iase o tinără generațiune căreia se va încredinșa rolul apostoliei în instrucțiunea și educațiunea fetișelor noastre.

Generațiunea viitoare va binecuvēnta pe reuniunea femeilor române din Sibiu care a spart ghiășa și a risipit norii, de cari se impedeșia privirea noastră când voiam să pătrundem viitoriul educațiunii femeilor noastre.

Generațiunea viitoare va fi recunosșetoare Asociațiunii transilvane, care a pășit pe adevērata cale a chemării sale culturale, și tot generațiunea viitoare, ca și noi acuma, va pretinde, ca noianul de bărbați crescuți de Asociațiunea transilvană, și cari acuma fac bune servișii statului vecin, să fie tot atășa apostoli ai institutului superior de fetișe ce se va înfiinșa în Sibiu.

Aceasta o pretinde cu tot dreptul asociațiunea transilvană, aceasta o cere și educațiunea și instrucțiunea fetișelor noastre, care acuma începe a-și arăta rodurile sale binefăcētoare.

Suntem puși la grea cercare noi români. De toate părșile suntem strimtorăți și spre nenorocirea noastră, interese mici ne țin desbinați, așa că înaintea numai cu greu ne e posibilă,

E mare această desbinare între noi, și ea s'a manifestat dela începutul funcționării școalei române de fetișe de aici, și se susține până în điuă de astăđi.

Se va mai susține ea și după ce Asociațiunea transilvană va lua în mânăle sale instrucțiunea și educațiunea fetișelor noastre, atunci vom avea a ne lupta și cu mai mari greutășii.

Noi sperăm în îndreptarea lucrurilor.

Cerul nostru este astăđi posomorit, viitorul începe a ne luci și noi cu inima deschisă sburăm spre noua rază de lumină.

Trist ne-a fost trecutul, trist ne e prezentul, pentru ce să nu înaintăm cu puteri unite spre viitorul, care să pare că vrea să ne surpridă?

Noi punem vëlul uitării preste trecut, present și certele private dintre noi, și cu toată puterea inimii noastre vom stărui ca viitorul instrucțiunii și educațiunii noastre să fie mai bun.

Cu acestea pășim înainte.

FOIȘA.

Societatea geografică română fundată la 15 Iunie 1875.

Raportul

dlii George I. Lahovari, secretar general al societășii, cetit în Adunarea generală din 10/22 Februarie 1885.

(Urmare și încheere)

Mai trebuie ținut în seamă că societatea noastră n'are alte resurse de cât mărinișoasa donațiune a Majestășii Sale și cotisașiiile societărilor, a căror număr nu trece peste 150.

Cu toată modicitatea resurselor noastre, am ajuns totuși a avea un capital asigurat de aproape șecce mii de lei, care se măreșce pe an ce merge, mulșamită interesului ce pune onor. nostru coleg. dl Basset, în administrașia financiară a societășii.

Permiteșii-mi acum, Sire și onor. colegi, a Ve întreține un moment despre lucrările biuroului în cursul anului espirat propriu đis.

După cum negreșit cu toșii Ve aduceșii aminte, nu trecuse o lună dela ultima noastră adunare generală și un foc îngrozitor isbucni în aripa stângă a acestui palat, a cării prime victime fură biblioteca

și colecțiunile societășii noastre, precum și colecțiunea botanică a colegului nostru dl Dr. Brânză. — A doua đii chiar după sinistru, constatând nimicirea totalei noastre averi, după ordinele Majestășii Sale, biuroul s'a grăbit a se adresa prin circulări atăș la toate societășile geografice streine cât și la autoritășile noastre și chiar la persoane particulare, care șciam că se interesează de încercata noastră societate și constat cu mândrie și bucurie că apelul nostru a gășit un echou binevoitor atăș în streinătate cât și în întru țerii. Toate societășile s'a grăbit a ne exprima părșerea de reu pentru nenorocirea ce ne isbise și a ne trimite colecțiunile întregi ale publicașiiunilor lor. — À quelque chose, malheur est bon! — Biblioteca noastră în mai puțin de un an dela nimicirea ei, nu numai s'a reînfiinșat, dar numărul cărșilor s'a indoit. Avem astăđi peste trei mii de volume și multe hărșii și atlasuri.

Între toate aceste daruri generoase, cred că merită o menșione deosebită, societatea geografică din care ne-a trimis buletinele sale aproape complete dela 1822, (data fondării societășii) până în present. Această colecție pe 63 de ani, formează ea singură o bibliotecă întregă; asemenea și ministerul instrucțiunii publice din Franșia ne-a trimes mai multe uvrage însemnate; ear savantul etnograf-amator prinșul Roland Bonaparte ne-a dăruit câte un exemplar din luxoasele sale albumuri coprinđend diferite fo-

tografii de „Kalmuci“ și de „Hindu“ precum și magnifica sa operă asupra „Locușitorilor din Surinam.“

Acum de curēnd Majestatea Sa a binevoit a dărui societășii importanta lucrare a dlii Charles Vogel „Le Monde terrestre“ în 5 volume și o carte de mare preș asupra „Dunării“ de dl Heksch. Asemenea și Eminenșa Sa Mitropolitul Primat ne-a dat un sistem planetar de o esecutiune admirabilă spre a înlocui pe cel disturs de foc și care ne fusese dat tot de Eminenșa Sa.

Și în țeară am gășit aceeașii simpatii, mai toate autoritășile și multe persoane private sau grăbit a ne veni în ajutor prin trimiteri de cărșii. Am și început a publica în buletinul nostru lista cărșilor primite cu arătarea numelor donatorilor.

Afară de acestea dnii Nicolae Cretzulescu, Victor Radovitz, L.-colonel Magheru și Alex. Constantin din Fécamp (Franșa) au donat societășii bani care s'au trecut în compturile casierului, după cum veșii vedea în darea dsale de seamă.

Profit de întrunirea noastră de astă seară spre a mulșumi în numele societășii geografice române, tuturor acelora care s'au interesat de dēnșă și i-au venit în ajutor pentru ca să putem renasce din cenușă noastră.

O altă queștie importantă care a preocupat comitetul și biuroul dvoastră a fost cea a localului. În urma incendiului din Martie trecut, societatea a

Revista politică.

Convențiunea Ungariei cu Austria se apropie de sfârșit, și negocierile au început a preocupa opinia publică în ambele jumătăți ale monarhiei. Ecilibrul economic în chiverniseala statelor este cestiunea cea mai ardeătoare astăzi. Ziarul „Neue freie Presse“ în numărul de Duminecă tractează această convențiune într'un articol la locul prim, și el ne pune în vedere scene sgomotoase la desbaterea acestui obiect.

Ungaria din susceptibilă ce a fost până acum, a devenit șovinistică în zilele din urmă, așa dize diarul din Viena, și esposiția de acum o va împinge și mai tare pe calea apucată, care foarte ușor o poate duce la o izolare completă.

Purtarea provocătoară a Ungariei a produs resens în cealaltă jumătate a monarhiei. Sfășiere completă se vede că a produs ea prin purtarea necruțătoare față cu România, și închiderea din nou a granițelor.

În numărul de Dumineca trecută guvernământul „Voința Națională“ tractează la locul prim cestiunea cu porcii, despre care am făcut și noi amintire, și arată nedreptatea ce face Ungaria României.

Numitul ziaru espune faptul, și și rezervă a reveni.

E lucru notoric că Ungaria cu Austria stă în necontentită frecare din incidentul boilor și cu România din incidentul porcilor, o împregiurare, care varșă lumină în economia statului nostru.

Cu privire la convențiunea comercială a României cu Franca, ziarul „Românul“ publică următorul articol după „Le Temps“:

„Am spus acum câte-va zile, în fața căror amenințări se găsește comerțul nostru cu România: dacă până la 1 Iuliu nu se ia nici o măsură, esportările noastre în cea țeară vor fi poprite cu desăvârșire; după acum casele franceze sunt prevăzute că comisioanele care le erau destinate, se vor da Germaniei sau Austriei, în prevederea noiei stări de lucruri. Am atras dar asupra acestei situațiuni toată îngrigirea guvernului nostru. Să încercăm astăzi să demonstrăm printr'o espunere scurtă a sistemului vamal care regulează în ziua de astăzi esportățiunile noastre în România, cum se poate exercita această îngrigire în mod folositor.

Să amintim mai întâiu îndată, că n'a fost nici odată vre-un tratat de comerț direct între Franca și România. La 19 Apriliu 1861, pe când România era încă o provincie otomană, un tratat de comerț fu încheiat între Franca și Turcia pe un termen de 28 de ani. Acest tratat stipula că produsele franceze vor intra în toate provinciile imperiului otoman și în principatele unite Moldo-Valachiei în schimbul unei tace de 8 la sută *ad valorem* asupra valorii oficiale determinate de o comisiune instituită în acest scop.

Astfel drepturile comerțului francez erau foarte bine determinate în România.

Această țeară, care după atunci se lupta contra suveranității otomane, într'adevăr nu se consideră legată prin tratatul franco-turc și la 16 Maiu 1876 stabili un tarif vamal care supunea la tace foarte ridicate mai toate produsele streine. Cât-va timp mai târziu, la 10/22 Maiu 1877 se proclamă independința României, recunoscută mai târziu de congresul din Berlin la 1/13 Iuniu 1878.

Franca protestă contra tarifului dela 1876 și reclamă dreptul de a beneficia de tratatul de 1861. Dreptul ei nu putea fi pus în dubiu. Cu toate acestea, față cu împotrivirile guvernului român, Franca consimți să înceapă nego-

rămas fără domiciliu și suntem nevoiți a ne întruni prin case particulare și a păstra cărțile și colecțiunile noastre prin lădi. Sperăm însă că prin solicitudinea totdeauna neadormită a Maiestății Sale și cu concursul Dnui ministru de culte, cu toate dificultățile ce această chestie întempină, sperăm dicit, să putem în curând a Ve anunța că societatea are un local al seu propriu, în care să-și ție ședințele sale mensuale. Atunci vom putea pune la dispoziția membrilor cât și a publicului în genere, Biblioteca și colecțiunile noastre.

Cunoașteți, dlor, că zilele trecute o societate suroră a celebrat aniversarea sa de două-deci de ani; din partene îi urăm din inimă, mulți ani înainte. Neobositul ei președinte a avut meritul a stărui și prin stăruița sa Atheneul a putut ajunge la această vârstă relativ înaintată; dar dl Exarcu nu se mulțumesc cu atât, dsa a conceput măreața idee de a într'unu într'un palat somtuos, sub aripile Atheneului, toate societățile private care urmăresc aproape acelaș scop. Planurile mărețului edificiu sunt gata, parte din capitalul trebuincios este adunat și nu ne îndoiim un minut că mulțumită stăruiței cunoscute a dlui Exarcu, mulțumită concursului ce negreșit va găsi în toate părțile, capitala noastră va poseda în curând un Palat al Științei, care ca un phar înaintat să răspândească lumina sa binefăcătoare departe în Orient! (aplause).

ciațiuni cu România pentru contractarea unui tratat de comerț în regulă. Până când să se încheie acest tratat, legea din 15 Iuliu 1878 îi acordă dreptul de a fi tratată ca națiunea cea mai favorisată, adică în fapt să fie supusă condițiilor care erau impuse Austro Ungariei prin tratatul dela 22 Iuniu 1875.

Negociațiunile începute pentru încheerea unui tratat de comerț fură părăsite la 1879, și reîncepură la 1884. Erau în ajun de a se termina când acum în urmă parlamentul francez, fără a se gândi la urmările unei politice economice retrograde votă sporirea drepturilor de intrare asupra cerealelor și vitelor. Prin această sporire, România s'a creșut mai ales lovită. Importul ce face în Franca se urcă la aproape 27 milioane franci, și în această sumă intră cerealele pentru 20 de milioane.

De atunci dl Brătianu profitând de emoțiunea produsă în România prin aceste supra-tace, refușă de a subsemna tratatul de comerț care era să fie încheiat și făcu să se voteze la 18 Martie 1885 o lege care abrogând legea dela 15 Iuliu 1878, pune earăși în vigoare tariful dela 1876, autorizând pe guvern a ridica până la 50 la sută totalul tacselor *ad valorem* pentru toate mărfurile asupra cărora tarifele în vigoare n'ar ajunge până la această proporțiune. Această lege se va pune în aplicare cu începere dela 14 Iuliu viitor. O asemenea măsură ar fi ruina comerțului francez în România. Până acum comerțul nostru isbutise a se menține în nisce condițiuni destul de bune cu toate că trebuia să lupte cu concurența nemțească, favorisată de ministrul Brătianu a cărui ostilitate în contra noastră am simțit o de mai multe-ori, mai ales prin suprimarea porturilor france, Brăila și Galați, care erau principalele noastre căi de intrare în România. Afară de aceasta sciut este cum Germania a obținut dela drumurile de fer române un tarif de intrare cu desăvârșire folositor pentru dânsa. Cu toată această concurență, comerțul nostru tot își păstră clientela. Cum se nu o peară acum dacă nouele tarife proiectate s'ar pune în vigoare?

E de urgență dar să ne întrebăm limpede și lămurit ce poate face guvernul francez pentru apărarea intereselor naționalilor nostri. E un lucru foarte bun și practic de făcut: se facă să învieze drepturile incontestabile ce ne dă tratatul dela 1861 încheiat cu Turcia, atunci când dânsa era singură în drept de a vorbi în numele provinciilor puse sub autoritatea sa.

În zadar ni s'ar opune tariful dela 1876. Acest tarif fiind decretat de o țeară a cărei independință nu era încă recunoscută de puteri, n'a avut și n'a putut avea, față cu noi nici o putere. Dacă am lăsat cât-va timp să înceteze toate protestările noastre, am făcut-o nădăduind că vom încheia un tratat de comerț, cel puțin tot atât de liberal cât era acel franco-otoman dela 19 Aprilie 1861.

De vreme ce însă se pare că ne-a înșelat acum această nădeșde, nu ne mai rămâne decât să cerem aplicarea tacselor prevăzute în acest din urmă tratat.

Această procedare va fi, sperăm, cea mai bună cale spre o înțelegere comercială pe care o dorim, din parte-ne, pe cât se poate de cordială între cele două țeri.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Bertan în Iuniu 1885. Onorate dle Redactor! De oare ce altul, poate mai competent decât subscrisul, nu și-a luat osteneala a da publicității unele lucruri destul de însemnate în viața noastră bisericească, îmi iau voie a ve ruga ca să binevoiți a da loc în coloanele prețuitului ziar ce-l redigia-ți „Telegraful Român“ următoarelor:

Ca și în anul espirat, în trecuta lună Septembrie s'a ținut concursul anual de geografie între elevii diferitelor licee și gimnasilor din țeară. De astădată s'au anunțat 21 de scolarii din Iași, Craiova, Pitești, Ploesci și București. La concurs însă nu s'a prezentat de cât dece, ear rezultatul concursului a fost stabilit de juriul esaminator în modul următor:

Premiul I-iu l-a obținut tănărul Ghebaldan Ion, elev al liceului din Ploesci (profesor de geografie, dl Dobrescu Mih.)

Premiul al II-lea l-a obținut tănărul Popovici Dimitrie, elev al liceului din Iași (prof. de geografie, dnul Dimitrie Pastia).

Premiul al III-lea obținut domnișoara Olga Marinescu, elevă a gimnasilor Lazăr din București (profesor de geografie d. R. Nanian).

În privința elevului Dim. Popovici care a obținut al doilea premiu, dl director al gimnasilor din Buzău ne-a observat că numitul elev a urmat cele dintăiu trei clase gimnasiale în Buzău și că numai clasa IV a făcut-o în liceul din Iași, și că prin urmare o parte cel puțin din merit revine gimnasilor din Buzău, această observațiune părăndu-se justă o și menționăm aci.

Acești elevi, Sire, asteaptă acum să primească din mâinile Maj. Voastre diplomele de onoare, de care i-au creșut demni juriul esaminelor.

Biserica noastră din Bertan și școala în cătva din 7 Februaru 1884, până acum bine de curând au fost îmbrăcate în doliu. Biserica căci și-a pierdut pe păstorul seu prin încetarea din viață a bătânului și iubitului preot Iacob Popoviciu; eară școala pe directorul seu sub carele, s'a zidit măreața noastră școală cu 5 încăperi în valoare de 5,000 fl. v. a.

Dacă ziua de 7 Februaru 1884 a fost pentru poporul nostru, o zi de doliu, o zi de întristare; apoi ziua de 26 Maiu 1885 a fost o adevărată zi de bucurie, căci în această zi avu loc instalarea nou alesului preot (până acum preot în Velț în timp de mai 18 ani) în persoana dlui Basiliu Isailă. O zi de și mai mare bucurie pentru poporul nostru a fost ziua de 1 Iunie a. c. în care și s'a întemplat strămutarea numitului preot în parochia noastră Bertan.

În 1 Iuniu după celebrarea cultului divin pentru ultima oară (ca paroch al Velțului) părintele Basiliu Isailă și luă între lacrimi rămas bun dela parochienii sei, cari în semn de cunoscință fără deosebire de etate și confesiune îl petrecură până aproape de comuna Blașel.

În depărtare de 2 oare de comuna noastră, a fost întimpinat de 30 calăreți de ai nostri cu un întreit „să trăiască“ având stindarde naționale. De aci în ordinea cea mai frumoasă, doi cu doi, calăreții porniră înaintea trăsuri în care se afla păstorul așteptat cu stimabila-i familie.

Nu departe de comuna Richisdorf se află drumul ce duce în spre Bertan; aci fu întimpinat de poporul din Richisdorf în frunte cu tănărul preot Vincențiu Popoviciu, carele rosti un cuvânt de „bine venire.“ Trecând prin o poartă de flori ce se afla întinsă preste drum își urmară calea spre Bertan unde în capul orașului era așteptat de întreg poporul fără deosebire de confesiune și naționalitate. Elevii și elevele sub conducerea învățătorului Demetriu Stuchirean, precum și tinerimea jună de secul frumos, formau două șiruri pe de ambele margini ale drumului, ținând în mâni mai multe cununi, eară înapoia acestora era postată musica pompierilor sași. După un întreit „să trăiască“ dl Dionisiu Chendi, paroch-capelan în Șaroș în numele popoului din Bertan ținu o vorbire de „bine venire“ foarte interesantă, ceea ce fără șfială pot dicit că-i servește spre laudă. Mulțamind dl Basiliu Isailă, preot pentru buna primire, ba neașteptata primire, după prelungite „să trăiască“ o mulțime de cununi fură aruncate, din partea elevilor și a junilor în trăsura unde era păstorul dorit, înțonând musica pompierilor un „marș“ porniră toți în ordinea frumoasă.

În piață era așteptat de întreg comitetul parochial săsesc în frunte cu dl paroch local ev. Luteran Mihail Salzer și alți mulți fruntași, carele îl felicită prin o cuvântare de „bine venire“ foarte amicabile, la carea dl Basiliu Isailă îi răspunde tot asemenea esprimându-și dorința de a trăi în cele mai bune relațiuni cu conlocuitorii nostri sași. De aci se îndreptară spre strada ce duce spre casă-i de locuit, carea pe ambele margini era împodobit cu „arminden“ și două porți de flori.

După descălecare, la 6 oare p. m. urmă un prânz, unde se ținură mai multe toaste, dintre cari unul pentru Escelenția Sa Domnul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul; unul pentru toți

În cursul anului espirat s'a tipărit și manualul de geografie al dlui Mihăilescu, manual premiat de societatea noastră în adunarea generală de acum un an.

Un alt curs de geografie, acesta destinat învățământului secundar, s'a publicat anul acesta la Craiova, de tănărul profesor G. Th. Buzoianu, acest manual este împărțit în trei părți:

Partea I, geografia matematică, fizică și politică.
Partea II, Africa, Asia, ambele Americi și Oceania, și

Partea III, Europa, și merită toată lauda atât pentru metoda întrebuițată cât și pentru esactitatea datelor; o a doua ediție a acestei geografii ce a apărut în luna trecută, dovedesc că lucrarea dsale a fost apărăiată după cum merită.

Acum de curând a mai apărut o geografie generală, destinată școalelor primare urbane, de dl G. Constantinescu Belort, directorul școalei primare din Roman.

În fine să află în curs de esecutare în stabilimentul grafic al dlor Sococ & C-iei, cinci hârți murale românești, ale celor cinci părți ale lumii din care una, Europa, a și apărut și figurează aci ca specimen, afară de acestea comitetul d-voastră a avut a esamina mai multe manuscrite înaintate nou spre cercetare de cătră ministerul instrucțiunii publice, precum: geografia județului Muscel, o hartă morală a județului Argeș și altele.

venerabili asesori consistoriali, și altul pentru mult onoratul domn Dionisiu Chendi adm. protopopesc.

* * *
În legătură cu acestea află de bine, Onorate dle Redactor, a ve împărtași că timpul pe la noi până a fost destul de plăcut. Toate promisiunile o recoaltă mai mult ca de mijloc; în special viile promet dacă nu tocmai mult, dară un vin bun, căci strugurii sunt foarte frumoși și bine dezvoltati, numai ierburile sunt mai slăbuțe. Dintr'altelă o ducem bine și cu conlocuitorii nostri sasi; numai cu una nu ne putem împăca. Ei se miră mult de noi cum de nu ne lăsăm a fi capacitați despre folosul cel aduce cu sine comasația, și noi ne mirăm și mai mult de densii cum pot ei susține și afirma așa ceva când hotarul nostru pe de parte nu este potrivit pentru comasația fiind foarte delos. Cu toate acestea comasația se va face, căci ei sunt puternici la noi fiind și mulți și mari proprietari. Astăzi ne luptăm cu ei contra introducerii limitației; mâne poimâne se va încuia hotarul, se va introduce nutrirea vitelor în grașd și preste puțin timp ne vom pomeni cu comasația în spate. Fie nu ne temem, căci românul scie și lupta și lucra și dacă n'am perit în alte timpuri de mai grea cercare, cu atât mai puțin ne temem astăzi când deși nu suntem tocmai mari proprietari noi cesti din Bertan, dar totuși stăm cu mult mai bine ca mai înainte.

Demetriu Stuchirean.
învătătoriu.

Cernăuți, în Iunie 1885. De un timp încoace aduce onor. „Gazetă a Transilvaniei“ din când în când și câte o corespondință din Bucovina, în cari se descriu și se citează referințele culturale naționale. La început corespondențele acestea se cetiau cu atențiune. Unii așteptau dela densesle oarecare reacțiuni spre bine. Alții earăși disapprobară din capul locului modul, în care proced ele la critica lor, dîcînd că ar fi prea dure și că ar da unori ca prostul cu bota în taltă și ar improșca și în bun și în rēu, fără deosebire.

Astăzi însă corespondința din Bucovina nu se mai cetesc la noi cu aceeași atențiune și interes! Și de ce? simplu pentru că ele n'au rēmas în toate obiective ci au degenerat în personalități, din care cauză se dîce că ele ar fi de considerat ca simple pamflete, eară autorii lor de ținut de oameni nematurii, prea sângoși în multe fără cumpătate și prudență.

Și se nu se creadă, că socotința aceasta din urmă ar fi poate socotința celor cu „musca pe căciulă, după cum îi numesc onor. corespondent „Îl scitî“ pre unii români din Bucovina, nu, este socotința a părții celei mai mari a românilor, cari din toată inima doresc progresul.

Stând încrederea aș cred că onor. domni corespondenți nu-mi vor lua anume de rēu, dacă în interesul cauzei, ce o apără vin ai ruga, nu ca să înceteze cu corespondințele d-sale, ci ca cel puțin de acum înainte să scrie și să fie cât se poate de obiective și prudență și să fie cât se poate de obiective după cum cere serioșitatea scopului, ce-l urmăresc, pentru că numai în acestă oarecare poate aștepta dela astfel de corespondințe, oarecare folos.

Nepotismul și cu deosebire simonia precum și toate abuzurile câte isvoresc dintr'ensele, dacă sunt

adeverate, merită ori și cum critica cea mai aspră, după esemplul Mântuitorului, care a disapprobat și condamnat fără cruțare toate nelegiuirile cărturarilor și ale fariseilor fațarnici și a alungat afară din casa Părintelui seu pre schimbătorii de bani, cari o prefăcură în casă de lotri.

În punctul acesta sunt de acord cu procedura onorațiilor corespondenți, deși sub rezerva, dacă și sunt ei foarte bine informați despre cele ce le scriu în privința acestă mod. De alta parte cine pot de felii uni ca modul, în care se critică societățile noastre din Cernăuți, care lucră cât pot și ar lucra de bună seamă și mai mult, dacă ar fi spriginite cum se cuvine.

În privința aceasta aș ave multe de spus, care n'ar face onoare nici chiar onorațiilor domni corespondenți! Dară deocamdată tac, căci nu vespesc să super pe nime.

Mărturisesc mai departe, că țin cu totul de grîșită afirmarea, cumcă consistoriul nostru se compune numai din Ruteni, cu o unică excepțiune și află de neprudinte a denega mai multor români naționalitatea lor, făcîndu-i cu deasila să fie ruteni. Cu socotințele acestea au trecut onorații dui corespondenți preste marginile adevărului și ale obiectivității și s'au alunecat în personalități. Eară arogându-și puterea a face din fie-care ceea ce voesc: român ori rutean, tare me tem, că d-lor nu lucră în interesul românului din Bucovina ci în interesul autorilor cari precum scim se bucură, când vęd, că ne tot rutenisăm.

Dejudece onoratul cetitoriu, ori de vorbesc adevărul, eu cel puțin sunt convins că cu astfel de socotinți, onorații corespondenți în loc să folosească, mai vęrtos periclitează cauza ce o apără

Este drept, că noi românii bucovineni nu numai că nu progresăm în aceeași proporțiune, în care progresa celalalte națiuni din țeară, dară că mai în toată deosebită îndărăpt vędînd cu ochii. Este drept departe, că numărul românilor din Bucovina se micșorează pe ți ce merge; dovadă sunt datele statistice d. a. 1880, după cari suntem în minoritate față cu rutenii cu 30,000! pe când mai înainte eram în majoritate. În Cernăuți burgesia românească s'a stins mai că cu totul și în celelalte orașe nu stă lucrul cu mult mai bine, cu deosebire în Lirete orașul cel mai vechiu din Bucovina, unde mai că nu se găsește suflare românească. Meseriașii din oamenii nostri poți să i cauți cu luminarea, doară ici colo vei da de vre'unul de leac, căci toată meseria se află în mâinile celorlalte națiuni. Eară ce înseamnă pentru o națiune, a nu mai avea meseriașii de ai sei cred că se scie, și nu este trebuință, să o mai spunem.

Destul că stăm rēu, foarte rēu în toată privința și aceasta o dîcem nu numai de orașe, ci și de comunele rurale. Comune mari și avute, cum b. o. Cuciurul mic, comuna rezeșcă cu peste 2000 locuitori, Toporăntul cu aproape 4000 de locuitori, Boianul cu 3000 de locuitori, Gogolina, Mihalcea, Banila pe Șirete, toate comune rezeșeci cu câte 2000—3000 de locuitori, etc. etc. sunt pierdute pentru români, — într'ensele cu greu mai poți audți vorbindu-se românesce.... Și me tem, că dacă locuitorii comunelor amintite s'ar descepa oare-când din amorțea națională, în care se află și ar voi să fie earăși ceea ce au fost moșii și strămoșii lor, adică români — ceea ce dorim cu toții, — me tem, dîc,

să nu pornească earăși de undeva vre'un pseudo „călătoreșcă“ și să le facă bieților oameni vre un protest energetic în vre o foaie românească!

Să ne lăsăm mai bine de obiceiul, a numi persoane prin foi și ale denega în fața lumii naționalitatea, căci prin ale acestea, în loc se folosim cauzei comune ațîțăm spiritele.

Se dîce că vina regresului acestui rēu cumplit o poartă preoțiimea noastră. Această socotință este prea adevărată, căci în adevăr preoțiimea noastră cu toată cultura ei înaltă, nu stă — cu unele puține și onorifice excepțiuni — la înălțimea creștămării sale. — Dară eu nu rēman înalți la preoțiimea, cîi merg mai departe și afirm că vina regresului nostru! o poartă dimpreună cu preoții și întreaga inteligință română din țeară. Și de ce? pentru că-i lipsesc unirea și frațietatea, lipsesc sinceritatea și solidaritatea, eară în locul lor descesce discordia și o invidiă infernală. Mai fie-care umblă de capul seu, își are politica sa, vëndînd numai interese proprii în dauna intereselor comune.

Aceste sunt fapte pe cât de triste, pe atât de adevărate. Aș putea înșira multe esemple spre a înțări dîsa această, singurile alegeri de deputați în senatul imperial ar ajunge spre a ilustra activitatea politică a românilor nostri, dară tac, căci sciu, că de alegerile terminate vor scrie oameni cari sunt mai bine informați de cât mine.

Prefereze-se interesele comune celor private și consolideze-se inteligința română, punënd umăr la umăr și lucrând cu toții alături, mic și mare, tinēr și bētrēn la lucrul comun, pentru căstrarea și înăntarea intereselor noastre naționale și toate se vor schimba spre bine.

Soartea omului e pusă în mână lui Dđeu, ea atárnă însă și dela om, căci Dđeu a făcut pre om fără de om, însă nu mântuesce pre om fără de om.

X.

Arpatac, la 12 Iunie 1885. Prea onorate dle Redactor! Comuna politică Arpatac, comitatul Trei-Scaunelor, situată pre partea dreaptă a Oltului, dela Brașov înspre nord cu 1200 locuitori, jumătate români, jumătate maghiari — a fost în decursul anului curinte espusă mai multor calamități elementare în urma cărora majoritatea locuitorilor, lipsită fiind de ori și ce mijloace materiale va trebui — ca să nu moară de foame, — se ia lumea în cap, ca să-și căștîge pâinea de toate dîlele.

Eată pentru ce:

Semănăturile de toamnă din cauza vęnturilor reci și a secetei au perit de tot pre locurile mai sus situate, pre cele mai jos situate — pre lângă Olt — numai în parte. Ploile de prin Maiu le-a mai îmbunătățit încâtva, încât se potea aștepta totuși la o revoaltă mijlocie, carea însă prin vijelia din 6 I. c. s'a nimicit totalmente.

Joi în 6 I. c. pre la oarele 6 după am. se vędea dinspre apus, de pre dealul așa numit „măgura Codlei,“ — cam 25—30 cilometru îndepărtat dela noi, — ridicându-se un nor greu și negru, carele prin ferberia, svârcolirea și bubuitul înfiorător, ce se audia eșind din el, prevestea o tempestată înfricoșată. După puține momente de pregătire se începu însă puțestatea, precedată ca de regula de un vęnt teribil, ce ridica înspre nori colosala cantitate de prav făcută în dîlele trecute în urma căldurei celei mari de aproape 30 °R., rumpea și scotea

Ne rēmane acum o dureroasă datorie de implinire, cea de a esprima aci adēncă noastre regrete pentru pierderea simțițoare ce a încercat societatea noastră în cursul anului espirat, prin moartea atător bărbați de inimă, ca prințul Alex. Cantacuzino, d-r. Davilla, majorul Hepitēs și în timpul din urmă generalul Slăniceanu; toți acestia a fost fondatorii și inițiatorii societății noastre, și n'am trebuință a ve mai aminti serviciile eminente ce densii a adus societății noastre în primii ani ai existenței sale, atunci mai ales, când ea simțea cea mai mare trebuință de a fi susținută și încurajată. Fie memoria lor nestearsă din mijlocul nostru și esemplul lor imitat!

Dar și în streinătate avem întristarea a înregistra mai multe pierderi de bărbați eminenti, pe cari societatea noastră avea onoarea a-i numera între membrii sei.

Astfel, eruditul profesor, d-r. Hochstetter, președintele societății geografice din Viena. Se scie că densul s'a ilustrat mai ales prin călătorie sciințifică împrejurul pământului, care a ținut trei ani, și că această expediție a rēmas neuitată în analele sciințifice, sub numirea de *Călătorie fregatei Novara*. În timpul din urmă, el a publicat studii însemnate asupra Balcanilor, munților Urali, Alpi și asupra orientului European.

O altă pierdere însemnată a încercat lumea sciințifică, în persoana neobositului Dr. Ernest Behm,

redactor al mult cunoscutului *Almanach de Gotha* și a publicațiilor geografice „*Petterman's Mittheilungen*“ așa numite după numele fondatorului, rēposatul Petterman.

Ambii rēpoși era membrii de onoare a societății noastre încă dela 1877.

În timpul din urmă a mai pierdut sciința geografică pe colonelul Roudaire, autorul proiectului creării unei mări interioare în deșerturile Saharii. Proiectul într'adevăr era grandios și sumeș și întempină negreșit multe dificultăți și obstacole. Chiar guvernul frances il respinse și îi refușă ori ce ajutor. Se găsi însă un bărbat, pentru care cuvēntul *imposibil* este necunoscut, care îmbrățișă idea și o susținu cu tărîe și convicție. Sub auspiciile unui bărbat de autoritatea dlui Lesseps, proiectul lui Roudaire era în ajun a birui toate dificultățile și a deveni o realitate, când coasa morții suspendă pentru moment această măreață întreprindere. Dar sciința nu se oprește, proiectul colonelului Roudaire va găsi negreșit un următor și concepția lui ideală va deveni o realitate bine-făcătoare în scurt timp!

Mē opresc aci. — Cu ocașia discutării bugetului societății vom avea onoarea a ve presenta mai multe propuneri, pe care le credem trebuicioase pentru a asigura și mai mult bunul mers al societății noastre.

Înainte de a încheia raportul meu, permiteți-ne săire, ca în numele întregui societăți să esprimăm Măiestății Voastre respectuoasă și profunda noastră recunoștință pentru viul interes ce pururea ați arătat societății noastre. Sperăm ca și pe viitoriu puter-nica M. V. protecție nu ne va lipsi (*aplause*.)

Profit de această ocașie pentru a aduce sincerile noastre mulțumiri pressei române, care fără deosebire de opiniuni politice, în toate ocașile ne-au dat concursul seu binevoitoriuș desinteresat.

Ve mulțumim asemenea dv. tuturor, doamnelor și domnilor, care prin prezența dv. atât de numeroasă la adunările Societății geografice, dați ședințelor noastre publice o solemnitate și mai mare.

Nisce asemenea încuragiări din parte-ve ne dau bună speranță pentru viitoriu și dar îmbărbătați de concursul și de simpatiile dvoastre, vom urma fără șovăire opera începută acum de cece ani, încredințată fiind că lucrăm în interesul general al sciinței și mai ales în interesul scumpei noastre patrii! (*apla-use prelungite*.)

Bucuresci, 10/22 Februaru 1885.

Secretariu general: *George I. Lahovari*.

din rădăcini pomi și arbori, resturna carele de pre câmpuri și drumuri, oprea vitele în mersul lor și le ducea cu sine. Inmediat cu vântul începu a cădea o ghiață, — pre aici ne mai vedută, ba nici chiar aușită, — în mărimea alunelor, nucilor și unele chiar în mărimea oașelor de găină. În momentul acesta nu se aușia prin comună, decât vaietul și țipețul oamenilor, ce alergau în fuga mare din câmp spre casă; pre uliță rimătorii loviți de ghiață se văietau și guiau, de gândeai că-i jungie cineva; gîrurile ferestrelor lovite de boabele de ghiață, spărgându-se în sute de bucăți sburau pre uliță ca fulgii de zăpadă; — în scurt era o priveliște înfiorătoare, care a durat aproape $\frac{3}{4}$ de oră. Se țice că tempestatea aceasta împreună cu ghiață s'a început dela opidul Codlea, a atins otarile comunelor Țințari, Noul unguresc, Helchiu, Feldioara, Bod, Arpatac. Până la Arpatac a venit de cătră apus, pre otarul Arpatacului însă și-a luat direcțiunea înspre meadădi-răsărit până la comuna Ariușdi, de aci și-a luat earăși direcțiune înspre răsărit trecând pre la S-Giorgiu până pre la mijlocul Haromsecului. Ce pagube vor fi având comunele susatise nu știu, știu însă că ale comunei noastre sunt mari și necalculabile. Sămănturile de toamnă — grâul și sęcara — sunt așa de zdrăntuite și bătute la pământ, încât nici cosi nu se vor putea, de boane la cele bătute de ghiață nici vorbă nu poate să fie; neajunse de ghiață au rămas numai vre-o 10 grădini aflătoare pre valea Arpatacului, înspre Vălcele (Elöpatak) și ogorul; eară din otarul de toamnă și primăvară n'a rămas bătăr loc de o ferdelă neajuns, nebătut și nesdrotit de ghiață. Cânepile, inul sunt de tot nimicite, de asemenea cucuruzul, ovėsul, păstăioșele, legumile și verdețurile de prin grădini. E probabil, că sămănturile de primăvară în urma ploilor de acuma se vor mai renoi și odrisli și dacă am căpăta o recoltă de $\frac{1}{10}$ ar fi prea bine.

Nutrețurile: mazăricea, linte și earba sunt așa de sdrobite și culcate la pământ, încât nu se vor putea cosi decât deodată cu otava. Pagube mari s'au făcut în poame, caselor prin sdrobirea șindilelor, spargerea țiglelor și a ferestrelor aflătoare înspre apus și răsărit-meadănoapte. Aceeași soarte ca Arpatacul a avut și comuna Ariușdi locuită în părți egale de români și unguri.

Din cele mai sus descrise se vede așadară că comunele Arpatac și Ariușdi prin tempestatea din 6 l. c. au fost greu cercate, bucătele de toamnă și primăvara precum și nutrețurile pentru vite sunt de tot nimicite; prin urmare serăcia va fi generală și mare, căci oamenii nu vor avea cu ce să-și cumpere la toamnă sămănturile de toamnă și din cari cauze în comunele Arpatac și Ariușdi lamentarea, tânguirea și jalea este generală, nu veți prin comună decât fețe posomorite și întristate cu ochii plini de lacrimi.

Dealtmintrelea pagubele în anul acesta la noi s'au succedat una pre alta. Sămănturile de toamnă perind s'au arat și înlocit prin alte de primăvară, cari acum și ele sunt nimicite. Cucuruzele din cauza secetei cele mari nau răsărit și astfel au fost din nou sămăntate și puse cu cuibul.

Prin această calamitate elementară sufere în mod indirect și nou zidinda noastră biserică din Arpatac, care s'a început a se zidi încă la anul 1880 și carea avea a se continua și fini prin banii ce avea să încurgă din repartiția dela popor în anul

acesta și carea acuma earăși va trebui să se amâne scie Dđeu până când?

Din 6 l. c. până acuma ploile curg — cu puțin intrerumperi — neincetat și dacă va mai ploa vre-o 2—3 țile, va eși și oltul și în cazul aceasta nici otayurile nu vor putea fi cosite pretutindenea și lipsa de nutreț va sili pre mulți a-și vinde vitele pre prețuri bagatele.

Din pristura Bodului vântul a asvirlit 2 cai în olt, unde ne mai putend eși s'au inecat.

Un ofțier husar călărind din Elöpatak spre Bod a fost aruncat jos de pe cal și vântul ducându-i șapca și rămânend în capul gol a fost rănit de bombele de ghiață spărgându-i capul și sfășindui obrasul așa de tare, încât, când a ajuns la căsarma din Bod sângele curgea în părae din capul și obrazul invălit într'o cărpă de busunar.

Casuri de aceste și în comuna Arpatac și Ariușdi s'au întemplat destule.

Precând scriam cele de sus, afară ploa de gândeai, că vărșa cu bota; fulgerile și tunetele erau neconținute încât se presupunea, că va fi sfărșitul lumii.

Ploia, fulgerile și tunetele durând mai bine de 3 oare, valea, carea curge de prin pădurile dincolo de Elöpatak a crescut prin păraele, și văile cele nenumerate, ce curgeau de pre dealurile și pădurile comunelor Elöpatak și Arpatac, cari aduceau cu sine lemnele scoase cu rădăcini cu tot de prin păduri, — a crescut așa de mare, încât a rupt și dus cu sine podurile de pre drumul comitatului, ce merge spre Sânt-Georgiu dărîmând mai multe case și supraedificate aflătoare pre ambele țermuri ale vălei dintre Elöpatak și Arpatac. Valea crescend la o înălțime considerabilă a dus cu sine cotețe de porci și găini, a intrat prin casele, curțile și grădinile oamenilor, a smuls gardurile din pământ, a ridicat porțile din țitini și le a dus cu sine.

Pagubile făcute în dărîmirea caselor, altor superedificate, smulgerea gardurilor și porților, inomolirea grădinilor, inecarea porcilor și probabil și a altor animale ceea-ce însă până acuma nu s'a putut constata, — este earăși mare și necalculabilă. Locuitorii spăriați uitau pagubile cauzate prin ghiață și căutau mijloace a-și scăpa averea ce le-a mai rămas și vitele. Ca să-și poată scăpa vitele au alergat oamenii cu mic cu mare înaintea ciurdei de vite și o a abătut-o din calea obicinuită, ce ducea preste valea turbată, în altă direcțiune și a trecut-o preste un pod, ce din fericire încă nu se rupșe și în modul acesta și-au scăpat deocamdată vitele cornute. Spaima locuitorilor e grozavă, nedescriptibilă. Toate acestea s'au întemplat dela 6—10 oare d. a., oltul încă e aproape să iasă din alvia sa.

Cu profund respect

Dionisiu Nistor,
paroch gr. or.

Varietăți.

* (Avis.) Pe timpul dela 1 Iuliu până la 1 Septembrie a. c. localul „Societății de lectură română din Sibiu” s'au mutat în grădina „Flora,” ceea ce se aduce la cunoștința onor. membri ai numitei societăți.

* (Parastas în biserică din Sibiu cetate.) Alaltă-eri Duminecă după finirea S. liturghii s'a celebrat de cătră parochul local P. protopresh.

Simeon Popescu asistat de P. asesor Z. Boiu și M. Lazar, parastas în memoria Marelui Andreiu.

Cântările funebrele le-a executat corul elevilor din seminarul „Andreian” sub conducerea profesorului P. D. Cunțan.

* (Parastas în Reșinari.) Duminecă în 16 Iuniu s'a celebrat în biserică cea nouă din Reșinari după finirea liturghiei cu multă ceremonie și la asistența unui public local foarte numeros, un parastas pentru sufletul reposatului arhiepiscop și metropolit Andreiu Baron de Șaguna. Societatea de lectură „Andreiu Șaguna,” a elevilor seminarului andreian, ce poartă numele fericitului bărbat, a emis din sinul seu o comisiune de membri, care a asistat la liturghie și la celebrarea acestui parastas. În tot decursul parastasului s'au tras neintrerupt clopotele dela aceea biserică, și la finea lui tot sub sunetul clopotelor scolarii și scolărițele scoalelor capitale de acolo în rând doi câte doi și cu un steag negru în frunte, epitropii cu praporii bisericei, comisiunea societății, preoții celebranți, precum și tot celalalt public numeros au eșit cu multă ceremonie la mormentul Marelui Andreiu, unde conducătorul comisiunii societății „Andreiu Șaguna,” teologul de a III Romul Pop, întonând în cuvinte alese un discurs potrivit a depus pe morment o cunună frumoasă de flori cu inscripțiunea „Neuitatului seu patron Andreiu Baron de Șaguna. Societatea de lectură Andreiu Șaguna 1885.”

* (Convocare.) Despărțământul I (Brad) al reuniunii învățătorilor dela scoalele confesionali gr. or. din districtul Zarand, își va ține adunarea sa generală în acest an la 23 și 24 Iuniu st. v. în sala gimnasiului din Brad.

Începutul la oarele 10 ant. am. după celebrarea serviciului dđeesc în biserică gr. or. din loc.

Membri ordinari ai despărțământului și alți indiviți interesați de promovarea învățământului popular, sunt invitați a participa.

Programa:

I.

1. „Cuvânt de deschidere” de președinte.
2. „Raportul general al comitetului.”
3. „Raportul cassariului.”
4. „Raportul bibliotecariului.”
5. „Raportul unei comisiuni alese pentru scontrarea cassei și a bibliotecii.
6. „Propuneri eventuali.”

II.

7. Pertractarea condicelor scolari de P. Rimbaș.
8. Prelegere practică: „Tatăl nostru.”
9. Prelegere practică: „Învierea lui Lazar.”
10. Prelegere practică: „Prima încheietură a simbolului credinței.”
11. Disertațiune: „Istoricul înființării subreuniunii (despărțământului)” de președinte.

Prelegerile practice se vor ține cu elevii scoalelor din Brad din partea secretariului și a presi-

diului.

Brad la 10 Iunin, 1885.

Ioan German,
președinte.

Petru Rimbaș,
secretariu.

Loterie.

Sâmbătă în 27 Iuniu n. 1885.

Viena:	35	73	70	37	8
Timișoara:	52	2	27	90	53

Nr. 272.

[1036] 1—3

CONCURS

pentru stipendie din fundațiunea lui Gozsdu.

Prin aceasta se escrie concurs pentru stipendiile vacante din fundațiunea lui Gozsdu pe anul 1885/6 de 60 până la 500 fl. cu ebservarea că, de astădată se dă preferință concurenților pentru studiile tehnice, montanistice și silvanale.

Concurenții au de a-și adresa petițiunile instruate cu testimoniile scolare, carte de botez și cu atestat de paupertate, până la 10 August 1885 st. n. cătră cancelaria fundațiunii lui Gozsdu, Budapesta Király utca 13, însemnând în petițiune facultatea și locul la care și unde voesce concursul să studieze, precum și ultima postă, unde are să i se comunice rezultatul petițiunii.

Tot odată sunt avisați și stipendistii fundațiunii lui Gozsdu de a-și substerne până la 10 August st. n. 1885 documentele, adecă indicele, respective testimoniul scolar în origine, ori copie autentică despre

rezultatul studiilor în anul scol: 1884/5 la reprezentanța fundațiunii lui Gozsdu Budapesta, Király utca 13, pentru-că la din contă se vor lipsi de stipendiul avut.

Budapesta, 21 Iuniu, 1885.

Comitetul fundațiunii lui Gozsdu.

Nr. 239.

[1035] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele române gr. or. din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu terminul până la 30 Iuliu a. c. st. v.

1. Bastea-Holdea, cu salariu anual de 166 fl. 40 cr. și adecă: a) în bani 80 fl., b) 72 măsuri cucuruz a 22 cupe în boabe, computeate după calculul de mijloc cu 1 fl. 20 cr. = 86 fl. 40 cr., apoi quartir liber și 16 ° lemne.

2. Brisnic, cu salariu de 201 fl. și adecă: a) în bani 80 fl., b) 80 măsuri cucuruz 96 fl., c) 4 măsuri fasole a 2 fl. = 8 fl., d) folosirea grădinei scolare cu venit curat de 17 fl. apoi 5 ° cubici lemne.

3. Coșești, cu salariu de 150 fl.,

solvinđi în 4 rate 3 lunari anticipative, quartir liber și 8 ° lemne.

4. Lăpusnic, cu salariu de 150 fl. solvinđi în 4 rate treilunare anticipative, quartir liber și 25 cară de lemne.

5. Lăpugiul superior, cu salariu de 300 fl. solvinđi în 4 rate treilunari anticipative, quartir liber și 10 ° lemne; apoi pentru serviciul de cantor câte 40 cr. dela înmormentarea oamenilor în vărșă și 20 cr. dela înmormentarea pruncilor.

6. Lăpugiul inf.-Ohaba, cu salariu anual de 208 fl., și adecă: a) în bani 94 fl., b) 95 măsuri cucuruz în preț de 114 fl., quartir liber și 16 ° lemne.

7. Rădulești-Stregonea, cu salariu de 200 fl. solvinđi în 4 rate treilunari anticipative, quartir liber și 8 ° lemne.

8. Sęcămaș, cu salariu de 153 fl. și adecă: a) în bani 70 fl., b) 50 măsuri cucuruz în preț 60 fl., c) 4 măsuri fasole 8 fl., d) folosirea a două grădini cu venit anual de 15 fl. quartir liber și 8 ° lemne.

9. Stăncești-Ohaba, cu salariu de 130 fl. a) în bani 120 fl., b)

folosirea a două grădini cu venit curat anual de 10 fl. apoi quartir liber și 8 ° lemne.

10. Teiu, cu salariu anual de 204 fl. și adecă: a) bani 100 fl., b) 40 măsuri cucuruz în preț de mijloc 48 fl., c) 20 măsuri grâu — 40 fl., d) 3 măsuri fasole 6 fl., e) folosirea grădinei scolare cu venit de 10 fl. — apoi quartir liber și 30 cară de lemne.

11. Tissa, cu salariu de 214 fl. și adecă a) bani 110 fl., b) 80 măsuri cucuruz = 96 fl., c) 4 măsuri fasole = 8 fl. apoi quartir liber și 8 ° lemne.

În comunele sub p. 1. și 6 fiind scoale atât în parochiile matre, cât și în filii, învățătorul va fi îndatorat a prelege înainte de ameadi într'o comună și după ameadi în cealaltă.

Doritorii de a ocupa una din acestea stațiuni au a-și asterne suplicele lor instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Dobra.

Dobra la 10 Iuniu, 1885.

Romul de Crainic,
protopresbiter.